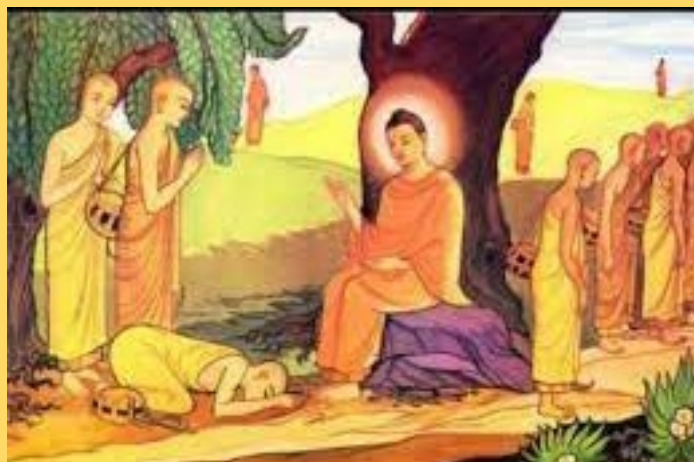

ธรรมานาคาส์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

พระปุณณมันตานีบุตรเถระ

สถานะเดิม

พระปุณณมันตานีบุตร ชื่อเดิมว่า ปุณณะ บิดาไม่ปรากฏชื่อ มารดาชื่อว่า นางมันตานี เกิดในวรรณะพราหมณ์ หมู่บ้านโทณวัตถุ ใกล้เมืองกบิลพัสดุ์ มารดาของท่านเป็นน้องสาวของพระอัญญาโกณฑัญญะ คนส่วนมากเรียกท่านว่า ปุณณมันตานีบุตร เพราะว่าท่านเป็นบุตรของนางมันตานี

มูลเหตุของการออกบวช

พระปุณณมันตานีบุตรบวชในพระพุทธศาสนา โดยการชักชวนของพระอัญญาโกณฑัญญะซึ่งเป็นหลวงลุงของท่าน มีหลวงลุงเป็นพระอุปัชฌาย์ เมื่อปฏิบัติตามคำสอนของหลวงลุงไม่นาน ก็ได้บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์

งานประกาศพระศาสนา

ครั้นบวชแล้วท่านกลับไปเมืองกบิลพัสดุ์ สั่งสอนประชาชนจนเกิดเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก และที่ออกบวชก็เป็นจำนวนมาก โดยมีท่านเป็นพระอุปัชฌาย์ให้ พวกลูกศิษย์ของท่านล้วนยึดมั่นปฏิบัติในกถาวัตถุ ๑๐ ประการ คือ

๑.อัปปิจจกถา	ถ้อยคำเรื่องความมักน้อย
๒.สันตุฏฐิกถา	ถ้อยคำเรื่องความสันโดษ
๓.ปวิเวกกถา	ถ้อยคำเรื่องความสงัด
๔.อสังสัคคกถา	ถ้อยคำเรื่องความไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะ
๕.วิริยารัมภกถา	ถ้อยคำเรื่องการปรารภความเพียร
๖.สีลกถา	ถ้อยคำเรื่องศีล
๗.สมาธิกถา	ถ้อยคำเรื่องสมาธิ
๘.ปัญญากถา	ถ้อยคำเรื่องปัญญา
๙.วิมุตติกถา	ถ้อยคำเรื่องความหลุดพ้น
๑๐.วิมุตติญาณทัสสนกถา	ถ้อยคำเรื่องความรู้ความเห็นว่าหลุดพ้น

และเมื่อครั้งที่พระอานนท์บวชใหม่ ๆ ท่านสอนพระอานนท์เรื่องกถาวัตถุ ๑๐ ทำให้พระอานนท์บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน

พระสารีบุตรได้ฟังพระลูกศิษย์ของพระปุณณมันตานีบุตร พูดถึงคุณธรรม ๑๐ ประการของพระอุปัชฌาย์ จึงอยากสนทนาธรรมด้วย เมื่อได้พบแล้วสนทนากันเรื่องวิสุทธิ ๗ ประการ ท่านอุปมาวิสุทธิ ๗ เหมือนรถ ๗ ผลัด รับส่งมุ่งตรงต่อพระนิพพาน ต่างก็ยินดีต่อธรรมภาษิตของกันและกัน

ตำแหน่งเอตทัคคะ

พระปุณณมันตานีบุตร มีวาทีะในการแสดงธรรมอันลึกซึ้งด้วยอุปมาอุปมัย และดำรงมั่นอยู่ในกถาวัตถุ ๑๐ ประการ เพราะฉะนั้นพระพุทธองค์ทรงยกย่องท่านว่า “เป็นเลิศกว่าภิกษุทั้งหลาย ผู้เป็นพระธรรมกถึก”

นิพพาน

พระปุณณมันตานีบุตร เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาองค์หนึ่ง ท่านดำรงอายุขัยพอสมควรแก่อัตภาพแล้วก็ได้นิพพานในที่สุด

+++++++

อ้างอิง : หนังสือหลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี / สำนักพิมพ์เลียงเชียง / พ.ศ.๒๕๕๗

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

คนอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ